

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 6 marca 2025 r.

Poz. 1065

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.63.2025.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 4 marca 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

pkt IV „Opłaty za przedłużenie terminu ważności istniejącego grobu ziemnego, grobu murowanego/grobowca, grobu ziemnego urnowego, grobu murowanego/grobowca urnowego” w zakresie **ppkt 6, ppkt 7, ppkt 8, ppkt 9, ppkt 10, ppkt 11 i ppkt 12** tabeli zamieszczonej w § 1 uchwały Nr XI/88/2025 Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie stawek za miejsca grzebalne na cmentarzach komunalnych na terenie Gminy Drawsko Pomorskie.

Uzasadnienie

W dniu 30 stycznia 2025 r. Rada Miejska w Drawsku Pomorskim podjęła uchwałę Nr XI/88/2025 w sprawie stawek za miejsca grzebalne na cmentarzach komunalnych na terenie Gminy Drawsko Pomorskie. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie akt ten wpłynął w dniu 7 lutego 2025 r.

W podstawie prawnej ww. uchwały powołano art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej¹⁾, w myśl którego organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego posiadają kompetencję do stanowienia o wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego, albo o sposobie ustalania tych cen i opłat, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Cmentarze komunalne bez wątpienia są gminnymi obiektami użyteczności publicznej, nie budzi zatem wątpliwości uprawnienie rady miejskiej do ustalenia opłat za korzystanie z nich, w tym stawek opłat za miejsca grzebalne na tych cmentarzach.

Analiza treści uchwały Nr XI/88/2025 prowadzi jednak do wniosku, że nie wszystkie postanowienia dotyczące kwestii opłat za korzystanie z miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych w Gminie Drawsko Pomorskie są zgodne z powszechnie obowiązującym prawem.

W § 1 ww. uchwały zamieszczono tabelę, w której określone zostały stawki opłat za poszczególne rodzaje grobów: w pkt I – opłaty za groby ziemne, w pkt II – opłaty za groby murowane, w pkt III - opłaty za groby ziemne i murowane do złożenia urn pochodzących z kremacji i w pkt IV – opłaty za przedłużenie terminu ważności istniejącego grobu ziemnego, grobu murowanego/grobowca, grobu ziemnego urnowego, grobu murowanego/grobowca urnowego.

Ustalając w pkt IV stawki opłat za przedłużenie terminu ważności poszczególnych rodzajów grobów Rada Miejska w Drawsku Pomorskim postanowiła m.in., że:

- opłata za grób murowany/grobowiec pojedynczy do złożenia 2 trumien w pionie (jedna nad drugą) – po upływie 100 lat wynosi 2.100,00 zł (ppkt 6);

¹⁾ Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

- opłata za grób murowany/grobowiec rodzinny do złożenia 2 trumien w pionie (jedna nad drugą) oraz 2 trumien obok siebie bez przejścia pomiędzy grobami – po upływie 100 lat wynosi 2.500,00 zł (ppkt 7);
- opłata za każde dodatkowe miejsce do grobu murowanego/grobowca – po upływie 100 lat wynosi 1.200,00 zł (ppkt 8);
- opłata za grób ziemny urnowy do złożenia 1 urny z kremacji – po upływie 20 lat wynosi 900,00 zł (ppkt 9);
- opłata za grób ziemny wielournowy nieprzekraczający powierzchni grobu ziemnego pojedynczego do złożenia 1 trumny z ciałem zmarłego – po upływie 20 lat wynosi 1.000,00 zł (ppkt 10);
- opłata za grób murowany/grobowiec do złożenia 1 urny z kremacji – po upływie 20 lat wynosi 900,00 zł (ppkt 11);
- opłata za grób murowany/grobowiec wielournowy nieprzekraczający powierzchni grobu murowanego/grobowca pojedynczego - po upływie 20 lat wynosi 2.100,00 zł (ppkt 12).

Co wymaga podkreślenia, uchwała w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych stanowi akt prawa miejscowego²⁾, który wydawany jest na podstawie i w granicach ustawowego upoważnienia i nie może on naruszać norm zawartych w hierarchicznie wyżej usytuowanych aktach prawnych. Tymczasem, w powyższych unormowaniach Rada Miejska w Drawsku Pomorskim nie uwzględniła zastrzeżenia wynikającego z art. 7 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych³⁾, który stanowi, że przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok. W myśl art. 7 ust. 1 i ust. 2 cyt. ustawy grób nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem lat 20, natomiast po upływie lat 20 ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakkolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione. Prawodawca w powołanych unormowaniach ustawy przesądził zatem jednoznacznie, że po pierwsze – jest możliwe użycie grobu murowanego przeznaczonego do pochowania zwłok więcej niż jednej osoby przed upływem 20 lat, po drugie – co ma znaczenie w przedmiotowej sprawie – uprawnieni do tego rodzaju grobu nie tylko nie muszą po upływie 20 lat (czy też po upływie innego okresu) przedłużać tego prawa, ale także uiszczać ponownej opłaty.⁴⁾ Dodatkowo zauważyć trzeba, że w przypadku grobów urnowych, inaczej niż w przypadku grobów przeznaczonych do pochowania zwłok, prawodawca nie różnicował tych grobów na ziemne i murowane, wynika z tego zatem, że zabronione jest wielokrotne pobieranie opłat za wszelkie groby urnowe.

Wprowadzona przez Radę Miejską w Drawsku Pomorskim reguła żądania uiszczenia ponownej opłaty, po upływie 20 lat lub po upływie 100 lat, nie może być więc stosowana w żadnym przypadku chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok (zarówno w grobach ziemnych jak i w grobach murowanych), a także w przypadku chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby. Wobec tego postanowienia § 1 pkt IV uchwały Nr XI/88/2025, które takie zasady określają, czyli ppkt 6 – 12, uznać trzeba za prawnie wadliwe.

Z tego względu stwierdzenie nieważności Nr XI/88/2025 Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie stawek za miejsca grzebalne na cmentarzach komunalnych na terenie Gminy Drawsko Pomorskie, w zakresie § 1 pkt IV pt. „Opłaty za przedłużenie terminu ważności istniejącego grobu ziemnego, grobu murowanego/grobowca, grobu ziemnego urnowego, grobu murowanego/grobowca urnowego” ppkt 6 -12, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

²⁾ Por. wyroki: NSA z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt I OSK 1901/13, WSA w Gliwicach z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt IV SA/Gl 54/16, WSA w Szczecinie z dnia 1 lutego 2018 r., sygn. akt II SA/Sz 1385/17.

³⁾ Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576).

⁴⁾ Tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 66/10.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski